

Εκπαίδευση

ΟΙ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΛΟΓΟΙ Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ-Γ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Αντιδράσεις για τα ιδ

Η ΙΔΡΥΣΗ και η λειτουργία ιδιωτικών πανεπιστημίων δεν είναι δυνατή σύμφωνα με το Σύνταγμα. Η άποψη αυτή των συνταγματολόγων κ. Ε. Βενιζέλου και Γ. Παπαδημητρίου είναι κατηγορηματική. Θέση, όμως, της κυβέρνησης, σύμφωνα με τις πρόσφατες εξαγγελίες του Πρωθυπουργού αλλά και με τις δηλώσεις του υπουργού Παιδείας στη Βουλή, είναι πως μπορεί και πρέπει να λειτουργήσουν και στη χώρα μας ιδιωτικά ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Ποιοι είναι οι λόγοι που, κατά τον υπουργό Παιδείας, επιβάλλουν την ιδρύσή τους;

«Οι λόγοι που συνηγορούν υπέρ αυτής της πρωτοβουλίας είναι πολλοί, δήλωσε μόλις την περασμένη εβδομάδα ο κ. Β. Κοντογιαννόπουλος. Ξεκινούν από τη λύση του προβλήματος της φοιτητικής μετανάστευσης στο εξωτερικό, που όχι μόνον δεν περιορίστηκε τα τελευταία χρόνια αλλά

Ρεπορτάζ: ΔΗΜ. ΤΖΑΘΑΣ

αντίθετα αυξήθηκε. Περνούν, επίσης, από τη διακοπή της αιμορραγίας εγκεφάλων και συναλλάγματος και κυρίως αναπτύσσονται και εντάσσονται μέσα στα πλαίσια της δημιουργίας συνθηκών του επιθυμητού ανταγωνισμού μεταξύ των ιδρυμάτων και μεταξύ των επιστημονικών δυνάμεων της χώρας...».

Η εξαγγελία για τα ιδιωτικά ΑΕΙ δεν έπεσε σαν «κεραυνός εν αιθρία», αφού, από καιρό, είναι γνωστή η θέση της Νέας Δημοκρατίας για την παιδεία και ιδιαίτερα για το χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. «Η λειτουργία μη κρατικών ιδρυμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένου ο υπουργός Παιδείας, είναι επιβεβλημένη και με τον όρο αυτό εννοούμε αφενός μεν ελληνικά ή ξένα εκπαιδευτικά ιδρύματα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ασφαλώς και ιδιωτικά ελληνικά ή ξένα εκπαιδευτικά ιδρύματα αφετέρου δε και εκπαιδευτικά ιδρύματα άλλων χωρών...».

Ο κ. Σταθόπουλος

Πώς, όμως, αντιδρούν τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας στις κυβερνητικές εξαγγελίες;

Για τον πρόταγμα του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Μ. Σταθόπουλο «η ίδρυση ιδιωτικών ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων δεν είναι από τα μεγάλα σημερινά προβλήματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης» και απαντώντας στους λόγους που οδήγησαν την κυβέρνηση σ' αυτή την προσπάθεια (δημοσιονομικός ανταγωνισμός μεταξύ των ΑΕΙ και απορρόφηση νέων που μετά την αποτυχία τους στις πανελλαδικές εξετάσεις καταφεύγουν στο εξωτερικό) ο κ. Σταθόπουλος είπε στα «ΝΕΑ»:

«Το πρώτο είναι ασφαλώς ένα πλεονέκτημα, που όμως μπορεί να εξασφαλιστεί - τουλάχιστον σε μεγάλο βαθμό - και μεταξύ των ΑΕΙ του δημόσιου τομέα. Το δεύτερο συνδέεται με το τεράστιο πρόβλημα του «κλειστού αριθμού» των φοιτητικών θέσεων που χειρίζεται η Πολιτεία και που έχει σχέση και με τις ανάγκες και τις δυνατότητες της ελληνικής κοινωνίας να απορροφήσει πτυχιούχους...».

— Δηλαδή τι μπορεί να γίνει από την πλευρά του κράτους για την αναβάθμιση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης;

Αν η Πολιτεία καταλήξει στο συμπέρασμα, σταθμίζοντας δέδια και το δημοκρατικό δικαίωμα των πολιτών για ανώτατη παιδεία, στο να ανοίξει τις πόρτες της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (προσωπικά και μακροπρόθεσμα είναι υπέρ αυτής της λύσης) αυτό μπορεί να γίνει και με τα υπάρχοντα ΑΕΙ. Οι επιπλέον απαιτούμενες δαπάνες από τα σημερινά ΑΕΙ για την εκπαίδευση του μεγαλύτερου αριθμού φοιτητών μπορούν κάλλιστα, αν δεν βοηθούν άλλοι τρόποι, να αντιμετωπιστούν με διδάκτρα που να καταβάλλουν οι επιπλέον αυτοί φοιτητές και που θα κατέβιζαν στα ιδιωτικά ΑΕΙ. Έτσι κι αλλιώς το σύστημα της δωρεάν παιδείας γι' αυτούς που λόγω αποδεδειγμένης οικογενειακής οικονομικής ευρωστίας δεν την έχουν ανάγκη, θα πρέπει να αναθεωρηθεί...».

Ειδικό κλάδοι

— Για ορισμένους υποστηρικτές της ίδρυσης ιδιωτικών ΑΕΙ ισχύει ότι αυτά θα μπορούσαν να λειτουργήσουν στην κατεύθυνση συγκεκριμένων κύκλων σπουδών...

«Πράγματι υπάρχει αυτή η άποψη ότι τα ιδιωτικά ΑΕΙ μπορούν να αναπτύξουν τις σπουδές σε ειδικούς κλάδους που έχουν ανάγκη, παραδειγματισμός, η διοικητική, οι επιχειρήσεις κ.λπ. το οποίο, όμως, δεν ευσταθεί όσο θα παραμένουν αναξιοπρόστατα τα σημερινά ΑΕΙ για τέτοιες ανάγκες...».

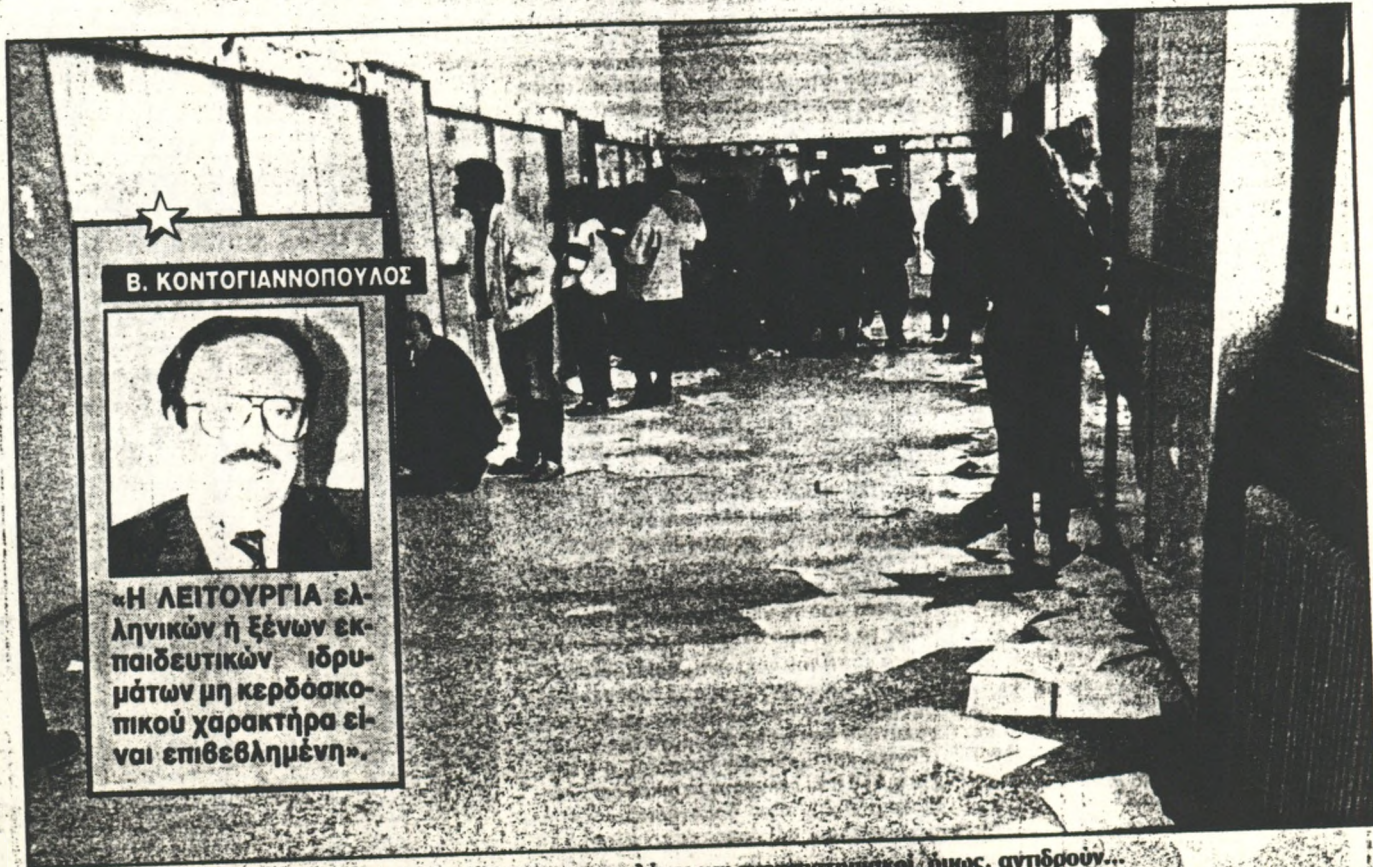
«Για παράδειγμα ο Σύνδεσμος Ελλήνων Βιομηχάνων (ΣΕΒ) ή το Εμπορικό Επιμελητήριο ποτέ ως τώρα δεν έχουν ζητήσει από τα πανεπιστήμια, όπως θα μπορούσαν και θα θέλαμε να το κάνουν, ποιες ειδικές γνώσεις, μαθήματα, προγράμματα κ.λπ. θα ήταν απαραίτητα για πτυχιούχους που θέλουν αύριο να απορροφήσουν...».

— Πως, κατά την άποψή σας, είναι οι αντιενδείξεις που υπάρχουν για την ίδρυση των ιδιωτικών ΑΕΙ;

«Πέρα από το συνταγματικό κώλυμα θα αναφέρω τα εξής δύο ζητήματα: Πρώτον, αν δοθεί «πράσινο φως» για ιδιωτικά πανεπιστήμια, ερωτάται ποιος θα έχει τη οικονομική δυνατότητα να τα ιδρύσει, ποιος άραγε θα τα ελέγχει. Θα εξασφαλιστεί ο κοινωνικός έλεγχος; Αν δοθεί η ενέγκριση αυτή στους Δήμους ή τις Κοινότητες ή σε άλλους κοινωνικά ελεγχόμενους φορείς, δεν θα υπήρχε πρόβλημα...».

Εσωτερική πολυφωνία

«Ας σημειωθεί ότι ο φοιτητής θα υφίσταται την επιρροή μόνο του ιδρύματος στο οποίο φοιτά. Δεν είναι π.χ. το ίδιο με την κρατική ή την ιδιωτική τηλεόραση, όπου ορθότατα δόθηκε η δυνατότητα εξωτερικής

Τα ιδιωτικά πανεπιστήμια «πιο των θυρών!» Συνταγματολόγοι και πανεπιστημιακοί, όμως, αντιδρούν...

πολυφωνίας, αφού ο τηλεθεατής μπορεί να επιλέγει ή να αλλάξει κάθε στιγμή το κανάλι που θα βλέπει. Στα πανεπιστήμια μπορεί και πρέπει να εξασφαλιστεί εσωτερική πολυφωνία με τον κοινωνικό έλεγχο...».

«Δεύτερον, αν ιδρυθούν ξένα ΑΕΙ και μάλιστα ξενόγλωσσα μέσα στο σπίτι μας, θα είναι αυξημένος ο εθνικός κίνδυνος να γίνουμε πολιτιστικά αποικία κάποιων μεγάλων δυνάμεων. Θα προτιμούσα για το νεαρό Έλληνα, τουλάχιστον για τη μεγάλη πλειοψηφία, να φοιτά πρώτα σε ελληνικό πανεπιστήμιο...».

«Υπάρχουν πολλές άλλες ευκαιρίες για διεθνείς εμπορίες, επιμορφώσεις κ.λπ. Η στενή διεθνής συνεργασία, απαραίτητη όσο ποτέ σήμερα, παραμονές της ενωμένης Ευρώπης, πρέπει να συνδυαστεί με τη διατήρηση της πολιτιστικής μας ταυτότητας...».

«Τελικά, το πρόβλημα είναι πολύ σύνθετο για να μπορεί να λυθεί χωρίς επαρκή μελέτη και ουσιαστικό ανοιχτό διάλογο...».

Οι συνταγματολόγοι

Είναι όμως σύμφωνα με το Σύνταγμα η ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημίων; Η άποψη των συνταγματολόγων είναι κατηγορηματική και υποστηρίζουν πως κάτι τέτοιο δεν μπορεί να γίνει με το ισχύον συνταγματικό καθεστώς.

Ο ίδιος ο υπουργός Παιδείας κ. Β. Κοντογιαννόπουλος παραδέχθηκε, στην ομιλία του στη Βουλή, πως υπάρχουν νομικά προβλήματα που τίθενται με την απαγόρευση του άρθρου 16 του Συντάγματος. Συμπλήρωσε, όμως, ότι «το πρόβλημα θα μελετηθεί» και ότι «με μία σωστή ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων μπορούμε να ξεκινήσουμε μαζί και με τις αναγκαίες νομοθετικές πρωτοβουλίες σε ένα λογικό χρονικό διάστημα την αρχή γι' αυτό το μέτρο...».

Σε σχετική ερώτηση βουλευτών της αντιπολίτευσης αν πρόκειται η κυβέρνηση να προχωρήσει στην τροποποίηση του άρθρου 16 του Συντάγματος, ο υφυπουργός Παιδείας απάντησε: «Πιστεύουμε ότι ακόμα και χωρίς τροποποίηση του Συντάγματος ορισμένες μορφές ιδιωτικών μπορεί σε συνδυασμό με τη νομοθεσία της ΕΟΚ να λειτουργήσουν. Είναι ένα θέμα προς διερεύνηση...».

Ποια, ωστόσο, είναι η γνώμη των συνταγματολόγων; «Το άρθρο 16 του Συντάγματος καθορίζει το καθεστώς της εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες και ορίζει ότι «η σύσταση ανώτατων σχολών από ιδιώτες απαγορεύεται». Το περιεχόμενο αυτής της διάταξης είναι σαφές. Ο νομοθέτης του 1975 θέλησε να κάνει το ζήτημα αναθέτοντας την πανεπιστημιακή και γενικότερα την τριτοβάθμια εκπαίδευση σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Μ' άλλα λόγια επικύρωσε την ανώτατη και ανώτατη εκπαίδευση αποκλειστικά στην Πολιτεία, απαγορεύοντας παράλληλα την ίδρυση άρα και τη λειτουργία ιδιωτικών ανώτατων σχολών», δήλωσε στα «ΝΕΑ» ο συνταγματολόγος κ. Γ. Παπαδημητρίου.

Δεν είναι δυνατή

«Αρα με τα σημερινά δεδομένα και προτού αναθεωρηθεί το Σύνταγμα δεν είναι δυνατή η ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημίων».

«Κατά την ορθότερη άποψη δεν πρέπει να δώσουμε καταφατική απάντηση στο ερώτημα αυτό. Επομένως, έως ότου κινηθεί και ολοκληρωθεί η διαδικασία αναθεώρησης του Συντάγματος δεν είναι δυνατή η ίδρυση μη κρατικών πανεπιστημίων. Και εδώ ίσως πρέπει να διευκρινίσουμε ότι η

διαδικασία αναθεώρησης μπορεί, σύμφωνα με τους χρονικούς ορισμούς του Συντάγματος, να κινηθεί μόνο τον Μάρτιο του 1991.

«Για να ολοκληρωθεί η διαδικασία απαιτείται, όμως, χρόνος που δεν είναι δυνατόν εκ των προτέρων να προσδιοριστεί. Εκτός αυτού θα πρέπει να σημειωθεί ότι για να ολοκληρωθεί η διαδικασία αναθεώρησης απαιτείται υπερψήφιση σχετικής πρότασης από δύο διαδοχικές Βουλές και μάλιστα με εξαιρετικά αυξημένη πλειοψηφία.

«Επομένως η τροποποίηση του σημερινού συνταγματικού καθεστώτος, εφόσον θεωρήσουμε πως είναι αναγκαία για την ίδρυση μη κρατικών πανεπιστημίων, είναι εξαιρετικά δύσκολο και αβέβαιο εγχείρημα...».

Ο κ. Βενιζέλος

Σχετικά με το ίδιο θέμα ο συνταγματολόγος κ. Ε. Βενιζέλος δήλωσε: «Το άρθρο 16 (παράγραφος 8) του Συντάγματος απαγορεύει ρητά τη σύσταση ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων από ιδιώτες. Στο ερώτημα όμως που τίθεται, νομίζω ότι στις μέρες μας αποκτά πιο πολύπλοκες και πιο εξειδικευμένες νομικές διαστάσεις...».

«Πιο συγκεκριμένα έχουν εμφανιστεί στον Τύπο δύο διαφορετικές νομικές εκδοχές. Σύμφωνα με την πρώτη, θα ήταν δυνατόν να θεμελιωθεί η ίδρυση ανώτατων σχολών με τη μορφή κοινωνικού ιδρύματος κατά το άρθρο 109 του Συντάγματος. Πρέπει να σημειωθεί, όμως, ευθύς εξ αρχής ότι στο πλαίσιο της συστηματικής ενότητας του Συντάγματος η ρητή απαγορευτική διάταξη του άρθρου 16, παράγραφος 8, είναι σαφώς ειδικότερη του άρθρου 109 και σε καμία περίπτωση οι εγγυήσεις του άρθρου 109 για τις δωρεές και τις διαθήκες δεν μπορεί να λειτουργήσουν ως διάλυση καταστρατήγησης του άρθρου 16 (παράγραφος 8).

«Η δεύτερη εκδοχή, η οποία είναι πολύ πιο εκλεπτυσμένη, βασίζεται σε μία διάκριση στην οποία παρεμβαίνουν και οι διατάξεις του ισχύοντος κοινοτικού δικαίου. Θα έπρεπε δηλαδή σύμφωνα με την αντίληψη αυτή να γίνει μία διαφοροποίηση ανάμεσα στην απαγόρευση σύστασης νέων ιδιωτικών ανώτατων σχολών στην Ελλάδα από την ενδεχόμενη εγκατάσταση και λειτουργία στη χώρα μας ιδιωτικών ΑΕΙ, τα οποία προέρχονται από χώρες της ΕΟΚ. Στην περίπτωση αυτή δεν έχουμε κατά κυριολεξία σύσταση, αλλά έχουμε εγκατάσταση στην Ελλάδα ενός εκπαιδευτικού οργανισμού, ο οποίος έχει νόμιμα συσταθεί και λειτουργεί σε μία από τις χώρες της ΕΟΚ.

«Πρέπει εδώ να σημειώσω ότι έχει δοθεί μία απάντηση αλλά σαφώς απάντηση στο ζήτημα αυτό από την νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, το οποίο έχει απορρίψει και επανάληψη αιτήσεις αναγνώρισης που ασκούσαν ενδιαφερόμενοι κατά αποφάσεων του ΔΙΚΑΤΕΑ με τις οποίες απορρίπτεται το αίτημα αναγνώρισης διπλωμάτων τους για την απόκτηση των οποίων έχουν διανύσει μερικά χρόνια σπουδών στην Ελλάδα σε εγκαταστάσεις «ελευθέρων σπουδών». Οι άλλες σχολές είναι συμβεβλημένες με κάποιο πανεπιστήμιο του εξωτερικού στα οποία μεταδίδονται συνέχεια για να συμπληρώσουν τη φοίτησή τους.

«Βέβαια με την ολοκληρωμένη μορφή του το ζήτημα δεν έχει ακόμη αχθεί σε κάποια ουσιαστική δικαστική κρίση και ούτε πρέπει το ζήτημα να αντιμετωπίζεται πρωτίστως ως πρόβλημα νομικής, δογματικής και συνταγματικής ερμηνείας. Πάντως, το νομικό και συνταγματικό πλαίσιο μέσα στο οποίο πρέπει να κινηθούμε, είναι σαφές και αυστηρό. Είναι εξαιρετικά δύσκολο και εξζητημένο να παραβλέψει και να καταστρατηγήσει κανείς τη ρητή διάταξη του άρθρου 16 παράγραφος 8 του Συντάγματος...».

ΤΟΝΙΖΟΥΝ ΟΤΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ • Ο ΠΡΥΤΑΝΗΣ Μ. ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ ΖΗΤΑΕΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ

ΙΩΤΙΚΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

«Το συνταγματικό πλαίσιο είναι σαφές και αυστηρό και είναι δύσκολο να καταστρατηγηθεί το άρθρο 16 §8 του Συντάγματος».

Γ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

«Το άρθρο 16 του Συντάγματος ορίζει ότι η σύσταση ανώτατων σχολών από ιδιώτες απαγορεύεται».

Μ. ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ

«Αν δοθεί "πράσινο φως" για ιδιωτικά πανεπιστήμια πρέπει να εξασφαλιστεί ο κοινωνικός έλεγχος».

Και οι φοιτητές; Το φοιτητικό κίνημα; Είναι σε θέση να αντιδράσουν οι χιλιάδες νέοι στα ΑΕΙ, μπροστά στις κυβερνητικές εξαγγελίες για την Παιδεία; Το μέλλον θα δείξει...

Το άρθρο 16 του Συντάγματος

Τι ακριβώς αναφέρει το άρθρο 16 του Συντάγματος σχετικά με την Παιδεία;

Άρθρο 16

1 Η ΤΕΧΝΗ και η επιστήμη, η έρευνα και η διδασκαλία είναι ελεύθερες· η ανάπτυξη και η προαγωγή τους αποτελεί υποχρέωση του Κράτους. Η ακαδημαϊκή ελευθερία και η ελευθερία της διδασκαλίας δεν απαλλοτριώνουν από το καθήκον της υπακοής στο Σύνταγμα.

2 Η ΠΑΙΔΕΙΑ αποτελεί βασική αποστολή του Κράτους και έχει σκοπό την ηθική, πνευματική, επαγγελματική και φυσική αγωγή των Ελλήνων, την ανάπτυξη της εθνικής και δημοκρατικής συνείδησης και τη διάπλασή τους σε ελεύθερους και υπεύθυνους πολίτες.

3 ΤΑ ΕΤΗ υποχρεωτικής φοίτησης δεν μπορεί να είναι λιγότερα από εννέα.

4 ΟΛΟΙ οι Έλληνες έχουν δικαίωμα δωρεάν παιδείας, σε όλες τις βαθμίδες της, στα κρατικά εκπαιδευτήρια. Το Κράτος ενισχύει τους σπουδαστές που διακρίνονται, καθώς και αυτούς που έχουν ανάγκη από βοήθεια ή ειδική προστασία, ανάλογα με τις ικανότητές τους.

5 Η ΑΝΩΤΑΤΗ εκπαίδευση παρέχεται αποκλειστικά από ιδρύματα που αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με πλήρη αυτοδιοίκηση. Τα ιδρύματα αυτά τελούν υπό την εποπτεία του Κράτους, έχουν δικαίωμα να ενισχύονται οικονομικά από αυτό και λειτουργούν σύμφωνα με τους νόμους που αφορούν τους οργανισμούς τους. Συγκέντρωση ή κατάτμηση ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων μπορεί να γίνει και κατά παρέκκλιση από κάθε αντίθετη διάταξη, όπως νόμος ορίζει.

Ειδικός νόμος ορίζει όσα αφορούν τους φοιτητικούς συλλόγους και τη συμμετοχή των σπουδαστών σ' αυτούς.

6 Οι καθηγητές των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων είναι δημόσιοι λειτουργοί. Το υπόλοιπο διδακτικό προσωπικό τους επιτελεί επίσης δημόσιο λειτουργήμα, με τις προϋποθέσεις που νόμος ορίζει. Τα σχετικά με την κατάσταση όλων αυτών των προσώπων καθορίζονται από τους οργανισμούς των οικείων ιδρυμάτων.

Οι καθηγητές των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων δεν μπορούν να πανθύν προτού λήξει σύμφωνα με το νόμο ο χρόνος υπηρεσίας τους παρά μόνο με τις συστατικές προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 88 παράγραφος 4 και ύστερα από απόφαση συμβουλίου που αποτελείται κατά πλειοψηφία από ανώτατους δικαστικούς λειτουργούς, όπως νόμος ορίζει.

Νόμος ορίζει το όριο της ηλικίας των καθηγητών των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων· εφόσον εκδοθεί ο νόμος αυτός οι καθηγητές που υπηρετούν αποχωρούν αυτοδικαίως μόλις λήξει το ακαδημαϊκό έτος μέσα στο οποίο συμπληρώνουν το εξηκοστό έβδομο έτος της ηλικίας τους.

7 Η ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ και κάθε άλλη ειδική εκπαίδευση παρέχεται από το Κράτος και με σχολές ανώτερης βαθμίδας για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο από τρία χρόνια, όπως προβλέπεται ειδικότερα από το νόμο, που ορίζει και τα επαγγελματικά δικαιώματα όσων αποφοιτούν από τις σχολές αυτές.

8 ΝΟΜΟΣ ορίζει τις προϋποθέσεις και τους όρους χορήγησης άδειας για την ίδρυση και λειτουργία εκπαιδευτηρίων που δεν ανήκουν στο Κράτος, τα σχετικά με την εποπτεία που ασκείται πάνω σ' αυτά, καθώς και την υπηρεσιακή κατάσταση του διδακτικού προσωπικού τους.

Η σύσταση ανώτατων σχολών από ιδιώτες απαγορεύεται...

ΣΧΕΤΙΚΑ, ωστόσο, με την αναθεώρηση του Συντάγματος η παράγραφος 6 του άρθρου 110 τονίζει: «Δεν επιτρέπεται αναθεώρησης του Συντάγματος προ της παρόδου πενταετίας από της περατώσεως της προηγούμενης». Γεγονός που σημαίνει, όπως επεσημάναν και οι συνταγματολόγοι, πως κάτι τέτοιο είναι αδύνατον να πραγματοποιηθεί πριν από τον Μάρτιο του 1991.

Η Παιδεία στο δρόμο της ευρωπαϊκής ενοποίησης

ΣΤΗΝ κατεύθυνση της ευρωπαϊκής ενοποίησης εντάσσεται θεσπίζοντας και ο χώρος της Παιδείας. Τα πανεπιστήμια των χωρών της ΕΟΚ θεωρούνται ισότιμα μεταξύ τους πέραν, όμως, από ελάχιστες εξαιρέσεις που αφορούν, κυρίως, στη φήμη μερικών ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Κατά την εκφρασμένη άποψη συνταγματολόγων, το καθεστώς που διέπει την ανώτατη εκπαίδευση δεν είναι συγκεκριμένο αλλά ποικίλλει από χώρα σε χώρα. Από την άλλη, οι επιμέρους κανόνες και η ερμηνεία τους δεν είναι σε θέση να θεμελιώσουν προς το παρόν κάποιο κοινοτικό δίκαιο για την ίδρυση ιδιωτικών ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

ΣΤΗ χώρα μας, ήδη, λειτουργούν σχολές ξένης προέλευσης ως «κέντρα ελεύθερων

σπουδών», γεγονός που παραδέχθηκαν πρόσφατα στη Βουλή και ο υπουργός Παιδείας, των οποίων, όμως, το μέλλον διαγράφεται αβέβαιο. Το ερώτημα είναι αν θα μετεξελιχθούν αυτά τα «κέντρα» σε ιδιωτικά πανεπιστήμια. Η απόφαση εναπόκειται στην Πολιτεία.

Τι πληρώνουν, όμως, οι νέοι προκειμένου να κάνουν την εγγραφή τους στα ξένα πανεπιστήμια των χωρών της ΕΟΚ;

Τα παρακάτω στοιχεία προέρχονται από την Κομισιόν της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και οι αριθμοί υπολογίζονται σε γαλλικά φράγκα (Το 1 Γ.Φ.:29,6 δραχμές).

Βέλγιο: 2.000 - 3.000

Δανία: Δωρεάν

Δυτική Γερμανία: 70-240

Ελλάδα: Δωρεάν

Γαλλία: 495

Ολλανδία: 5.000

Ιταλία: 1.400 - 1.800

Ισπανία: 1.800 - 2.800

Ιρλανδία: 8.100 - 12.600

Μεγάλη Βρετανία: 5.400

Πορτογαλία: 51

ΠΑΝΤΩΣ, αυτό που πιστεύουν κύκλοι της πανεπιστημιακής κοινότητας, για την ίδρυση και λειτουργία των ιδιωτικών πανεπιστημίων, είναι και ο καθοριστικός ρόλος του ελληνικού φοιτητικού κινήματος. Βέβαια, προς το παρόν, όπως άλλωστε φαίνεται και από τις διαδικασίες που διέπουν την λειτουργία του κινήματος στα πανεπιστήμια (Πανεπιστημιακό Συνέδριο, φοιτητικοί σύλλογοι, ΕΦΕΕ) τείνει να αποκλειστεί η περίπτωση να αγωνιστούν οι φοιτητές ενάντια σε κυβερνητικές τροπο-

ποιήσεις που αφορούν το ήδη θεσμοθετημένο νομικό πλαίσιο της λειτουργίας της πανεπιστημιακής κοινότητας.

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ, όμως, πραγματικότητα δεν πρέπει επ' ουδένι να γεμίσει απαισιοδοξία τους φοιτητές αλλά και τους άλλους ενδιαφερόμενους για τα πράγματα που αφορούν ιδιαίτερα την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ας μην ξεχνάμε, άλλωστε, ανάλογες αντιδράσεις τα τελευταία χρόνια στην Γαλλία και στην Ιταλία όπου το φοιτητικό κίνημα, αν και υπήρχε στην ίδια κατάσταση με το «δικό μας» εντούτοις πραγματοποιήσε εντυπωσιακές κινητοποιήσεις θέτοντας φραγμό σε ανάλογες αλλαγές που προοπάθησαν να περάσουν οι κυβερνήσεις των δύο αυτών χωρών στην εκπαίδευση. Ο καιρός θα δείξει...